

Sestdeena, 1. Augustā.

Nº 31.

26. gada-

Latvijas Vēstis

Ar pastošo visschēlīga Augusta Keisara vēleschānu.

1881.

gahjums.

Maska ar pēcūtīschānu par pasti:
Ar Pēcūtīmu: par gadu 2 r. 35 L.
bez Pēcūtīmu: par gadu 1 " 60 "
Ar Pēcūtīmu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
bez Pēcūtīmu: par 1/2 gadu — " 85 "

Maska bez pēcūtīschānas Rīgā:
Ar Pēcūtīmu: par gadu 1 r. 75 L.
bez Pēcūtīmu: par gadu 1 " — "
Ar Pēcūtīmu: par 1/2 gadu — " 90 "
bez Pēcūtīmu: par 1/2 gadu — " 55 "

Mahjas Vēstis isnahk weerces pa nedeli.

Mahjas Vēstis iekl. isdots sestdeenām no pli. 10 jahlot.

Maska par fludināschānu:
par weenās liejas īmaliu rāstu (Petit),
rāndu, jeb to veetu, ka tāda rāsta cīņem,
maska 8 lap.

Medalsija un ekspedīzija Rīgā,
Ernst Blaies vīschu un grabmatu-dru-
satāvā un kurtu-leetuvē pēc Pehtera
bāstīzās.

Rābditojs. Jaunalahs sinas. Telegrafa sinas. Gelschēmes sinas: Rīgas interīlas draudzes. Baltijas seminārs. Par leefas schēgu. Pāgrīmuschi lugī. Dzirnala. Brūnu tūpuži. Vāz-Salātes. Aizstāvīte. Muhju vīze. Trīlate. Zēbīja. Selgava. Wihlstraße. Ūgaunija. Keihara Majestētu zeloschāna. Peterburga. Odesa. Tīstīsa. Birzula. Reekgina. Woldolanska. Simbīrīka. Abfēmes sinas: Brānīja. Rūjorla. — Kāds wahrs par lugenezības bēdribām. Dašas sapulces pēc Vīceleem. Diwas draudenes. Sīhī notīsumi iš Rīgas. — Pēcūtīmu: Dahrga lālla rāta.

Jaunalahs sinas.

Pee pilsschētas teesahām wašaras brihwāls fahkāhs 27. Julijā un beigfees 10. Augustā.

Zehsis. Makti no 25. us 27. Juliju bija Zehsis pehrkona negaifs, kas par upni pa- nēhma fchejeenes pilstījas. Kad minetabs rijs ir no muhra, kurās bija falmu jumti apjumitas, tad no pehrkona peemekletā chla tagad atrodahs behdigā iſkātā. — Weenīgi muhri, pa dākai zaūr foku degfchanu un fri- fchanu apfahdeti, rāhda, ka zelu eedameem (jo fchībs rijs atrodahs Walmeeras zela malā pēc Zehsim) ar duhmeem nokwehpeto atlikumu. Rīju ihpaschneekam ir desgan leela flahde, lai gan ehla ir bijusi pret uguni apdrofchī- nata, bet lopu barība bijusi fawesta wairak simtu rublu wehrtībā. *Lauzineeks.*

Jelgawas apgabals. Winas festideenās nakti, 18. Julijā, nodega 11 werstes no Jel- gawas atronamais Šefka krogs. Minētā valarā tur erādufchēs kādi wehshotaji is Jelgawas, kā pāfchi teikfchēs, jo kroga tu- wumā upite atronahs. Kad ta fāukte weh- shotaji stipri fadsehrusches, tad krodsneeks weenu pa durwim isgruhdis, jo bijis pāhleeku rupīsch un turklāt fweeschneeks buhdams, ar- weenu pagēhrejis us parahdu dsert. Pusnakti, kad wiſi gulejuschi un wiſi weesi bijuschi projam aīgahjuschi, uguns-breefmas kroga laudis no meega tā bija istrauzejusches, kas bija pawīsam fajukuschi. Wiepirms skrebja glahbt wehrtīgo mantu klehti, bet ta bija tukfcha, no sageleem islaupita. Kāhdas breefmas nu bija jareds! Saufais krogs wilnoja weenās leefmās. Kamehr naktīlaikā glahbeji fskrebja, tamehr uguns gandrihs jaw wiſi mantu bija aprīhjuse. Skahde jo leela, pēc tam ari kāhdī lopi fadega, weens sirgs fadēfis, otrs apfwehlis. Kā domojams, tad laikam uguns no laupitajeem zehlusches; klehti islaupīuschi un tad uguni pēlgādīuschi, lai isbehgschāna

weeglāk weizahs. Kā dīsrdams, tad tuwumā tāni pāfchā nakti wehl kahdeem 3 fainnekeem winnī mantas nolaupitas, kamehr pēc uguns- dīschēchānas bijuschi un mahjas palikuſchās ne-apfargatas, jo tad sagli few isdewigo laiku isleekajuschi preeksch fāweem grehku darbeem. Kā Deens palihds apbehdinateem.

I. Selga.

No Misputes. No "Intēnas Lib. 3tg." 28. Julijā pāfneids fchādas sinas par la- bibas augfchanu: Mums bija 7 deenu laikā 2 loti fīltas deenas līhds 20 grādu un nakti pēz tam pehrkons. Piermais pehrkons bija weza Jeklaba deena (25. Julijā); bet fweht- deenu preeksch tam (19. Julijā) nakti no pulksten 10 līhds 2 bija breefmīgs pehrkona negaifs, kādu jaw gadeem ne-efam pēdfī- wojuſchi.

No 13. Julija fākot mums gandrihs ik deenas pāhlija anglijs leetus, kas waſarajai bija no leela labuma un fwechtības pēc aug- fchanas. Meescheem loti brangā wahrpas augusches. Ari ausas, firni, lini un kartupeli fāhīv brangi. Tikai feens naw dascham sem- kōjam, kas atahlu audīna, panahks bagatu atala plāhwumu. Rūdsu plāfchana jaw wiſur eefahlta un masee semkōji, kas jaw rūdīus eefahluschi kult; faka, ka fchogad rūdīi kūlot labi lezotees un weetahm wehl labaki par pehrno gadu.

Deenahm farauzotees un naktim garakahm paleekot, fahkāhs atkal firgu sagfchāna. Tā par peemehru 10 deenu laikā tika diweem fainnekeem nosagi 4 firgi un diweem kā- peem latram 1 firgs.

Leepaja. "Lib. 3tg." raksta, ka 27. Ju- lija is Romneem atfūhtīts piermais wagons ar fchā gada rūdīem preeksch Leepajas dāms- dsīrnawahm. Rūdīi efot loti labi.

Susdaka (Vladimiras gubernā). Us wakti stahwoschs saldats rāudsija apsagt aprīnka renteju. Pulksten 12 nakti, kad deschuras eerehdnis un waktneeks bija aīgahjuschi gu-

leht, tad saldats eegahja tāni nodalā, kur usglabaja siempelpapihrs un par teēm eenemto nādu. Nupat jaw wiſch gribēja pēfa- winatees fcho nādu, tē us reisu waktneeks atmodahs, uslehzahs un saldatu eeslehdīa istabā.

Roma. Pahwēts Leons XIII. efot no- domajis dibināt Franzuschi walodā awīsi, kura latpoſchot un aīſtahwēſchot pahwēta zentēmis. Gan Roma isnahk Italeefchu walodā awīses, kas pahwēta gārā rāftītās, tomēr Franzuschi walodā neweenas. Franzuschi walodās prāfchāna wiſwairak isplatīta pāfauſē, tapēz pahwēts nospreedīs, turpmāk isdot fāwu awīsi Franzuschi walodā.

Parīhse. 26. Julijā Belvīlā kāhdī 2000 wehletāji natureja sapulzi, kur wini weenbal- figi nospreeda, ka Gambetta naw par jaunu wehlejams.

Tunīša. Kāhdī nemeerneku pulks wairak zeemus starp Kēfu un dīſsēzēlu Medserdas eelejā ir islaupīuschi. Arabeefchi duhīchigi aīſtahwējabs un wairak usbruejus nonahweja. Otrā deena (27. Julijā) tīla turv aīſfūhtīts Franzuschi kāra-pulks no 500 saldateem, kas lai laupitajeem pakāt dīhtos. — Walodās ispaustas, ka Arabeefchi farunajotees ar Ab- delkadara dehlu, lai tas nemeerneku wadiſchānu usnemtu un palīktu par Alīschiras sultānu.

Telegrafa sinas.

Pleskawa, 29. Julijā. Jaw diwi deenas deg Gendta leelē linu krāhumi. Kāhdī apdrofchīnāchānas beedribā ween pāſaudējot līhds 200,000 rbt.

Kopenhagena, 28. Julijā. Walīts sapulze 28. Julijā atfāhta.

Londona, 28. Julijā. Pee Blakburnas 27. Julijā faduhrahās diwi dīſsēzēlu bra- zeeni, pēc tam 5 zībveki pāſaudēja fāwu dīh- wību un 30 tīla gan grūhtaki, gan weeg- lāk cewainoti.

Gekündigte Sinaas.

Migas interistās drāndes pagājušchā nedelā kustīja 35 behrnus un paglabaja 32 zilwēku; tā tad winu lozeklu skaitlis wairojees pa 2 dweh-flehm.

Baltijas seminārs. Baltijas semināri uzent Luteraneeschus, eftot aiseegts ne vis us wiſeem laikem, bet tilai, ka „N. D. Ztg.“ dabijuſe ſinābt, tilai preefch ſcha gada, tadeht ka uſnemamo ſkailis ſhoreis eftot neleels un ka pareiſtigigeem wajadſejis dot preefchroku, jo ſchim brihscham wairak nela 100 pareiſtigahm ſkolahm eftot ja-isteek ar nemahziteem ſkolotajeem. „Risch. Westn.“ atrod ſcho iſſkladrojumu par gluschi bē pamata, jo pee uſnemchanas semināri nekad nepeetizotēs tik dauds labi fagatavotu jauneklu, ka wajadſigo ſkaitli waretu ar pareiſtigigeem pildiht.

Pinkeneeem. Pee mums lopu ſlimiba ari jaw iſzehluſehs lahjās; lahdās mahjās ibfā laikafēchās gowis aifgabja un zitas faſlima. Daſcheem ari wiſas faſlima, bet paſdees Deewam, zaur ahrsta paſihdsbu drihs tika paglahbtaſ.

X.
Par leefas fehrgu E. Baldus kgs rakſta „Mig. Ztgai“ ka wina jaw noktuwuſe paſchā Migas turvumā, Pinku muſchā, un droſchi domajams, ka iſplatiſchotees arveenu taħlač, warbuht ari pa paſchu pilsfehru, ja neleetaſchot ſtingrus prelihdselius. Weenigais droſchais lihdsellijs pret leefas fehrgu paſtabirot eckſch tam, ka taħs weetas, kur ſchi fehrga paſabduſees, pilnigi un tamehr noſlehdot, kamehr fehrga nau beiguſees. Tapat ari tam haimneezidahm, kuras wiſtuwaču fehrgas weetai, pilnigi janoflehdahs pret ſwescheem laudim, ſirgeem u. t. pr. un wajadſigahs braukſchanas un lopu ganſchanas iſdaramas tilai pa naaktim, jo veerahdits, ka leefas fehrga peelihp tilai zaur pedurſchanas un iſfektu (muſchu u. z.) duhreeneem. Sehr gas iſplatitai eftot ihpafchi ſchihdi un ſchigani zaur ſawu waſaſchanas un apkaht blandiſchanas, ka tas kloji iſrahdiſees 1868. gada. 1868. gada rakſtitajam pret leefas fehrgu bijis jaſarga ſawa muſchā ar 50 ſirgeem un 180 leeltopeem un 72 ſemneku ſaimneezibas. Ar Widſemes gubernatora ſewiſchko atlaufchanu wiſch no 2. Julija lihds 15. Augustam pawiſam noſlehdīs ſawu fargajamo apgalbu un zaur to paňahžis, ka ne muſchā, ne pagastā nefaſlimis neweens lopš; turpretim tur, kur neleetajuſchi ſchahda prelihdselkā, ſirgi un lopu kritiſchi pa ſimteem. It derigi ari eftot, ſopi apſmehecht ar taħdeem ſchidrumeeem, ka reebigi muſchahm, odeeem u. z. ka par peemehru kaulu ela. Bet lopu paſarofchanu un apkopfchanu kaut ka pahrgroſht, ne ht ne-eftot teizams.

Pagrimuſchi ſugi. Junija mehneſi ſchahdi ſugi aifgahjuſchi bojā un proti buru (ſehgelu) ſugi: 30 Anglu, 16 Amerikaneeschu, 5 Franziſchu, 9 Norwegeeschu, 7 Wahzu, 6 Italeeſchu, 1 Belgeeschu, 3 Hollandeefchu, 1 Austreeſchu, 1 Spaneeſchu, 1 Portugaleeſchu, 6 Sweedru, 2 Kreewu, pawiſam 88 buru ſugi. Schini ſkaitli ari eefkaititi 11 ſugi, ka noſuduſchi. Par damſlugeem runajot jaſeemini ſchahdi ſkaitti: 10 Anglu, 1 Spaneeſchu, pawiſam 11 damſlugi.

Juhrmala. No tureenas mums peenahžis ſchahds rakſts: Juhrmala pee Kirbiſcheem tika wiłndis zaur ſeelu wehru eegahſta masa laiwinas, kas ar walku bija veekrauta, ta ka diwi zilweki, kas us laiwinas atradahs, buhtu juhrai par laupijumu paſiukſchi, ja par ſaimi ſugitis „Hor-

tuna“ nebuhtu ſeebrauzis un nelaimigos no redamas ſauſchanas iſglahbīs. Beidsot lugischa „Fortuna“ ihpafchneeks ar ſawu ſtuhrmani Edwardu Šaſnowižu ari laiwinu raudſija iſglahbt, kaſ wineem pilnigi iſdewahs. Pee glahbſchanas wineem wajadſejā ſiſus ſawus lugischa ſehgetu wiwes iſſertahb, tos no lugischa nogreſdamī, lai malkas laiwi waretu lihds wilkt. I. M. Jurjanu Andrejs, paſiſtamais muſikas mahlfleneeks, iſtribloja ſwehtdeen, 19. Julija Wez-Peebalgas baſnižā garigu konzertu, lihds ar ſawu abu brahl ſeepalihdsibu, kuri darbojabs muſikas mahlslā. Bes tam pee konzerta nehma dalibu Weſteenā ſkolotajs, M. Grīwina ſungs, un weens Wez-Peebalgas jauktis koris apalſch Jahn Korneta k. wadiſchanas. It jaw parasta leeta, no Jurjanu Andreja tīl kaut ko kreetni gaidiht un fagaidiht, tadeht ta nebuhs preefch wina nekahda jauna ſeeziba, kaut ſakam, ka ſchis konzerts ſpehja pateefi klausitaju ſiſdis gan wareni ſagrabit, gan dſili kustinaht. Kaut gan tauſtini Wez-Peebalgas ehrgelehm ir gruhti ſpeeſchami, tad tomehr Jurjanu Andrejs ſawas Bacha kompoſiſijas, ka ari Grīwina k. rāgu muſikas paſadijuſmus ſpehja ſkandinahb ar apbrihnojuju weikſmi. Klausitajus pažilaſa nemahz brihnū ſiſdailota rāgu muſika no wiſeem trim peemineteem braheem. Lihds ar to jaleežina, ka pee J. Korneta k. jaukti kora ari bij no manamas uſzītigū puhiņu ſekmes. Waram no ſiſdis wehleetees, kaut albaritos ari zitu tehwijsas Deewa-namu durwiſ, klausitajem par garigu ſiſdis pažilaſchanu un ſchein ſentigajeem dailis dehleem gor pabalstu tīl kreetni ūaiga-jamā peenemſchanahs zeta!

(B. W.)

Brunn rupuziš, kas 17. Julija pee Niweeſtas atrasts, ka „Ztg. f. St. u. L.“ ſino, eftot weens no teem diweem brunu rupulſcheem, kas preefch 6 gadeem jaak Mahrzeenes ſeelingu I. v. Tranſehe no Wenigas tituſchi atwesti un Mahrzeemas dahrſa dihki elaiſti. Ari otrs no wiſeem eftot ſchinī gadā uſeets, Ahronas upē, kas Niweeſta eetek. Schini 6 gadōs wihi ir ottik leeli tapuſchi. Zaur to ir pereahdits, ka brunu rupuſchi ari muſhu klimata war dſihwot.

No Maſ-Salazes „Balt. Wehſineſim“ rakſta: Schi mehneſha 17. deenā paglabaja Maſ-Salazes kafpehtā koſchules Leel-Nullu gruntneku un tirgotaju Jahn Nulli. Godajamais miroñis ſaſneeda 66. dſihwibas gadu un bija wihrs wehl piſnā ſpirgtumā, kaut nahte wiſa iſſauza. Nullis ſabija gandrihs 30 gadus par Maſ-Salazes drāndes ſkolu waldeſ ſojeſli, proti par ſkolu wezako, bija lahgu lahgahm par delegatu Maſ-Salazes baſnizas un ſkolu konwentā un tika eevehlets abās pchdejās Baltijas laulſaimneezīs iſſtahdēs par iſſtahdēs komitejas beedri. Wihrs ar gaſchi prahku, kreetnu tiſku, uſtizams un labiſrdigs, wiſch labprahbi bija paſiukſigs ar padomu un darbeem ſatram, kaſ pee wiſa atbalstu un padomu melleja. Ne tīl ween daschs labs Maſ-Salazeets, it ihpafchi koſchkeleefchi, ari daschi taħlač ſtahwoſche war Nullam pateiktees, ka dſihwē ſiſpreefch ſkuwūſchi. Šawas tautas un ſahrtas gruhtibas un preeflus paſiukſdams un tiſlab wiňahm ka ſchein lihdsjuſdams, Nullis ſarſti wehlejabs, lai wiſa dſimtenes kluſai ſabeedrigai dſihwei, ka Maſ-Salazes dſeed. beedriba u. z. buhtu ſaba weikſme, kaut gan paſi dalibu nenehma pee min. beedriba darbibas, lai neween Maſ-Salazes, bet wiſas Latv. tautas ſkolas uſſeltu, lai Latveeſhu tauta ſiſpreefch ſkuhtu bagatibā un gara gaſmā, lai ſemneku ſahrtas

cenemtu muſhu ſemes ſadſhiwē zeenitu un pilnitesigu ſtahwolli. Neſchaubigi ture damees pee ta priŋipa, ka muſhu ſemes ſadſhiwē war felmigi un pateiſi attihſtitees weenig ſem meera ſpahneem, ka ſaduſchanahs ſtarp muſchneeku un ſemneku intereſehm, un kaut daſchado muſhu ſemes tautiſko intereſhu neſaderiba iſſihdſina-jamas weenig ſiſ ſawſtarpiga iſſihgſchanas pa-mata, Nullis bija preteineeks wiſeem nodomeem, kaſ iſſihgſchanas zelu atſtahdami, zensahs eela-rot Latv. tautai un ſemneku ūabtai ſchahs tautas un ſahrtas ſeediſtas un n:peeeſchami wajadſigahs teſiſbas.

Iſſits meera wihrs buhdams, Nullis wiſa ſawā dſihwē zeenija, kaſ jaw no maſatnes wiſa garam parahdiſahs augſts, ſwehts un labs, aifſtahweja ar godbihjibu tiziſas ſwehtumu, ſen-tehu ſlikumus, no laika ſwehto eeraſchu un eestahſchu labumu, mahlſlas derigumus, ſinatnibus ſwaru ſilwezigā dſihwē un ſkatiſahs ar ne-uſtiziſu ſiſ gara pahrač brihwu zilaſchanos, ne-paſiheem jaunojumeem, ne-iſmehginaṭahm refor-mahm Latveeſhu tautas ſkolas buhſchanā, Lat-weeſhu ralſteezibas laukā, tautiſka un agrat dſihwē. Šawus lihdsstauteeſchus un ſawas ſahrtas beedrus, ſemneku, ſiſ meeru ſkulinadams un meera ſehlui iſſehdams, Nullis darbojabs ſawas tautas wiðu, ſawā dſimtenē, un tadeht no ſehllas, ko dſihwibā iſſehjis, ari baudijs auglus ſawā behru deenā. Labs pulks lauſchu, iſ tuweenes un taħleenes, iſ dafchadahm ſahrtahm, bija ſanahžis, Nulla atdiſiſuſchahs mee-fas paſadit ſiſ pehdigo dufu: gan ſemneki, gan pilſchneeki, gan literati, gan muſchneeki, un ſahrtka neſeju ſtarpa pat redſeja ſechuſ baronu. Lai ſeepildahs wahrdi, ko mahzitajs rupnaja pee godajama miroñia ſahrtka: „Es ſinu, kam eſmu tizejis,“ lai pehzlails peerahda par pateefu Nulla pahrlleezinashanos, ka Latv. tautas, ka wiſas Widſemes, wiſas muſhu tehwijsas lablaſchanahs paňahlama ſiſ meera un iſſihgſchanas zeta! Un kaut tas ari nenotiku, tad tomehr Jahnis Nullis wehl ilgi paliks labā ſeeminā tillab Maſ-Sa-lazē, ka ari wiſur, kur wiſa wahrdi paſina. Meers wiſa viſhſeem.

Aiſtraukkē 26. Julija ſiſ brunoneeka barona Ernst Schouly v. Aiſheraden uſažinajumu, bija aifgahjuſchi 500 lihds 600 Aiſtraukkleeffhi pils-pagalma, pehz wezu wezā eerađuma „Liſgas ſwehtkuſ“ ſwehtih, kuri wairak qadus wiſa Widſeme jaw atmetti.

Bulkſten 4 pehz paſdeenā ſils karogs weh-dinajahs augſtā maſta galā. 20 minutes peektā ſtunda ſahlaſ ſwehtku gahjeens ſiſ pili. Breſchā gahja muſikanti ar daſchadahm instrumen-tahm ſpehledami. Pehz teem Aiſtraukkles dſeed. karogs un kori, tad wiſi ziti.

Bij aifgrahbosch ſkats ſiſ garo gahjeemu at ſkatootees. Pa 6 personas gahja blaſu, rokā ſakehrufchees. Kaut preefcherejee pret ſils dur-wim apſtahjahs, iſnahža ſeem. barons ar leel-mahti iſ ſils un ſweizinajahs. Pagasta iſweh-leitä deputazijs godbihjigji ſeegahja ſeem. baronam un leelmahtei ſlaht un weens ſirms wihrs iſhōs, bet ſirſniqōs wahrdōs iſteiza Aiſtraukkleeffhu atſihſchanu par barona labiſrdibū, tehwiſchligu gahdaſchanu wiſa walbiſchanas laikā un paſneeda, ka ſeeminu, par pateizibas ſihmi no Aiſtraukkleeffhi, baronam ſudraba lawru ſtoni ar uſrakſtu „1630. 1880. Aiſtraukkles baronam Ernstam Schouly leelkungam 26. Ju-lija 1881. — Meh ſiſhſtam ar pateizigu ſiſdi ſilweka mihleſtibū.“ Aiſtraukkleeffhi.

Barona leelmahtei ſudraba maiſes kurwiti ar uſrakſtu: „1630. 1880. Barona leelmahtei

Johanna Schoultz, dñsm. von Sahmen." 26.
Julijā 1881. — "Mehs atšibstam ar pateizigu
ſirdi zilweli mihlestibu." Aistrakļeeſchi.

Tad wehl firmaiis deputazijas lozelis issfazija atsibfchanu, ka wiſos 250 gaddos, kamehr Schouluu gimene walda, Alſkraulleſchi ir ju- tufchees laimigi. Tad wehl peemineja Batweeſcheem dahrga peemina stabwoſcho nelaiki Karl Friedrīch Schouluu v. Alſheraden.

Barons un leelmahtes juhtigi pateizahs par dahivanahm. — Sirmais barons ar asarahn roku us auḡshu steepis, peemineja nelaika Keisari Aleksander II. ini schehti sfanoschs, albalzigs, tribelahrtings „urah!“ aisiwilnoja garajā rindā is wiſu mutehm un ſirdim.

Pehz tam deputazijs un wiſi, leeli un maſi, jauni un wezi ar trihskahrtigu „urah!“ ſwezinaja baronu ar leelmahti. Tad dſeedajā Miſkraukles dſeed. Koris „Augsta laime jums!“ un garais lauschu bars pa pilsgalima rinka-zelu de-wahs us preekshu, latris pret augſtajeem lab-dareem palozidamees, us leelu plazi, kur atſpir-DFSmojahs pec, no barona dahlwata alus. Dſeedatagi lika pazeenati jo jaufaki. Pehz tam muſika ſpehleja un latris lihgſmojahs pehz pa-tiſchanas.

Aisfraukleschi! waj newareet deesgan lepni buht, fa juhs tahdu preeka-deenu 26. Julijā 1881 eset peedishwojuschi? Waj newareet lepni buht, fa juhs opalisch tahda leellunga dīshwojek, kas ar tehwischkigu mihlestibū ir parahdijis, fa wineem nāw wis laums ar Latweescheem libgf-motees! Ja! Barons Ernst Schoultz v. Ascheraden ari paliks Aisfraukleefcheem ne-aismirstamē; jo Latweets mihlo to, kas winu mihlo. Latweets ne-aismirst fawa labdaritaja! Latweets ar meern, upuretees lihds nahwei preeksch fawa laka funga.

Tadeht, dsilhwojet laimigi, augststidigais Lat-
weschu drangs! Miskräuleeschu pateiziba pawa-
dihs Juhs lihds lapam! D bl. I b s.

No muhsu puſes. Iſgahjuſchus nedelas „Mahjas Weesi“ apfolijos druzzin ſmalkati muhsu eelſchligo fadſibwi aprakſtigt. Sawu wahrdū gribedams tureht, es ati ſawu apfolijumu iſpildiſchu.

Mehs schini brihdī stabwam us desgan flifta
attibstibas stabwolla. Ziti faka, ta skolu dibi-
nafschana cfot loti wehlejama leeta, bet pee mums
domā zitadi. Skolas dibinah, faka wezaki zil-
weki, naw nkas; skolas til ismabzot flinkus,
firgu sagtus un zitus, schahdus tahdus valaid-
nekus, mehs waran ari bes wintahm istik, ta
muhsu tehwi bes wintahm istiluschi, ta ari mehs
istilkim. Gauschi noschelosjama leeta! Skolu
dibinafschana, faknes, pee mums ir wajadsiga
leeta, jo ta nahk muhsu nahlamibai par labu,
tagadejeem pretinekeem no tahn nkas ne-atlez,
winu domas nekahda wihsé zaue skolahm ne-
skluhs pahriwehrestas; teem wajaga sawadu lib-
oseklu. Ja mehs wineem neleetigus preekus no-
leedsam, tad, sinams, mums jadod zits kas tai
vecta. Ee nu buhru weens no swarigakajeem
libhdskeem: grahmatu-krahtuve, (biblioteka), is-
kuras pa swchddeenahm, waj ari laikmetos, il-
pehz wajadsibas, grahmatas preefch lasifchanas
varetu isdot. Baur labu grahmatu lasifchanu,
et ihpaschi pa garajeem seemas wakareem, kuri
pee mums, pa leelsakai dalai, flinkumam un
utinaschana atlauti, domas no neleetigeem pree-
keem teek atgreestas un us labu westas. Daschi
atkal domā zitadi. Wini faka, kad man naw
zita amata, tad tatschu waru fahdu "schtru-
nenti" mahzitees spehleht, ar ko fawu pahrtiku
nopelnicht. Ja ir pateefiba. Wijoles jaw sen

pee Latveescheem stahw leelâ zeenâ. Dseeda-
fchana us balsim, ari tapat, kâ "fchtrumentu"
spehlefschana, garu pazila, bet pee mums us tam
masu wehtibu gressch, pat it nemas. Dseeda-
fchana ir laba leeta un buhtu wehlejams; ka
ari pee mums kahds foris falasitos, tapehz —
"kur dseed, tur meerigi peebeedrojates dseeda-
tajeem; launeem laudim dseefsmu naw." Manis
pehz lai taisa balles, lai spehle waj nu ar
"fchtrumentehm" waj bungahm, lai preezajahs,
kahrtigi, kâ karsch grib, til ziteem skahdi un
nepatikfchanas lai nedara un pa naaktim lai ne-
dausahs apkahrt!

Poe mums schowafar zere saw starbigu ugungs-
apdrofchinafchanas beedribu, jeb kà ziti teiz
„apftraudu beedribu“ dibinaht, bet ziti askal
saka, waj nebuhtu labi, kad tahdu beedribu bi-
binatu, kura ustaifitü ehkaš tahdeem faiinneelom,
kureem ehku feenmali un pafeknes fapuwusfhas.
Aikal kas jauns! Poe kuras beedribas lai nu
buhtu labaki peedalitees? Gauscham wehletumees,
kad kahbs no jeen. „M. B.“ lasitajeem mums
to leetu waretu ifskaidrot. Ar fcho nu pabeidzu
muhsu pufes fihluminus pefishmedams. Daschi
man ewa to padomu, par wineem klusu zeest,
jo tee jaw „Mahjas Weesi“ nelaftot,
un kad ari buhtu lasijuschi, wini tahdeem rak-
steem sobus ween til rahdot. Manas domas
bij aikal pawifam zitadas. Zaur schihm rin-
dinahm ween jaw negereju rihtu jaw is teem
blukeem fkaistus tehlus redseht isgraifitus; ihvafohi
schini brihdi, kur fche teikumi til aplinkus tos
war fasneegt. Bet kur til baidoftschas finas
no dauids puſehm nahk mums aufis, es to leetu
tureju par loti swarigu, zaur awisehm druszin
muhsu pagasta preefchneelus us tam wairak us-
manigus doricht, lai sawu wehribu us tahdahm
nekahrtibahm wairak greestu, kà lihds schim.

Diffus.

Trikate. No tureenab mums peenahzis schahds
ealkfis: Gruhti pahreestais pawaferis aifgahja.
Mums sahla zeribas aust us bagatu rudenii.
Leetus nahza un nomasgaja wifus ifgahjufchaz
eemas melnumus, ta ka wifa daba parahdijahs
vilmā glihtumā. Upes burbufoja lehni us leju,
apas ifplauka, pukites sahla no fava meega
atmostees un jauka dseefataja laktigala, nich-
nabs zaurahm nastim sawu patihlamu meldinu
vilkdoma. Schjeis sahla sawu fehli ar pre-
igui zeribu semē laisht, jo preefsch fehjama
aifa seme tika no lectus kreetni apflogita. Ga-
nini trassimaja pa jaukahm birsehm sawas wa-
faras dseefminas, jo gofninas ganijahs jaunā,
nihltā sahlē. Ari auglu-oki parahdijahs sawā
gresnumā ar smarshigeem seedeem vildidamees
in pawehstija, ka seedons ir klah. Ihji salot,
oifa daba bij tehrpuseos jaulā, glihtā apgehrbā.
Bet schis janikums til ihfu laizinu pastahweja.
Seedona gresnumu aifteerza winaa eenuidneeks,
vehjsch, kusch seedus jo ahtri few par laupi-
numa panehma. Kā redsams, tad gan auglu-
oki mas ween warehs mums muhsu puhsinus
tlihdsinaht, jo tagad stahw pa daka no aug-
eem tufchi. Wisleclakahs behdas mums darija
eetus truhkums. Leetus gan ap wafaras-
wehlekeem bij lijis, bet no tahs deenas mums
i fakot debefs bij aifflehgta. Semkopji gan
o rihteem wehl meegainas azis bersedami wis-
plahrt statijahs, waj fur pee debefs sahda lee-
us wehstinefcha ne-eeraudsitu, bet par welti.
Saule aiffneedsa sawu augstako weetu pee de-
befs un sawu apakfchneezi, semi, gan kreetni
ldija, ka eesahla jaw labiba bahleht un sahle
okalst. Nudsu lauki, kuri jaw pee mums pehz
geega nokuschanas deesgan wahji ifstatijahs, ari

zaur faušumu nedabuja nekahdas atspīrgāchās, ka tēr, kureem buhs rūdīt jāvirk, mas veen wa- rehs us masaku rūdsu zenu zereht. Sābles trūklums pee muns leelahs loti leels buht, kā to gan latris semkopis warbuht pats īeemu plaudams fajutīhs. 11. Junijā dīstrejam tahlumā pēhr- lona tehnu rūhgom un redsejam sibenus metam, bet muns tas nekahda laba ne-atnefa.

12. Junija rihtā mums gan mass smalks leetinsch usnahza, bet no wina flapjuna tahs paſchās deenās wakarā uekas waits nebij manams. Saule fawā augstakā weetā fahdas deenās atpuhtufees fahka attal semaku fahpt un ar fawu aldarischanos mums vebz ilgas gaidiſchanas 22. Junijā atneſa leetu. No tahs deenās ir arween pa drusklai lijis, ta tagad par faufumu waits naw lo fuhdsetees.

Nu waram Deewam pateikt, ka tas wijsch
ir muhsu plawas un laukus ar leetu atspirdst-
najis, kas mums dod zeribas us bagatu ruden.

Beidsot gribu peemineht, ka muhju zeen draudses mahjitajs 21. Junijā svehtija tā nosauktos behrnu svehtus. Paprečītā tīla basnīzā Deeva kalpošchana notureta un pēc tā gabja turpat netahlā bīrsē salumōs, kur tīla muhju augstam Semestehvam labklābīchanahē usdfeedatas un ari dasħas iſklaidrošchanas par behtneem jaw paſibstamahm leekahm turetas. Ta deenīna pagahja jauki, jo kārtis draudses lozelkis precīzajahs libds ar preezigeem, ne eesklaitot tikai tōs, kuri svehtus turejuschi par tahdeem, kur waretu apgrehzibū nemt un tadehl ar faweeem masineem jaw no basnīzās us mahju braukuschi. — pp

No Behfim rafsta Kreewu awisei „Moss. Wedom.“ ka tureenas apinkli barona Rosenberga muischä nesen tapuschi atdsihti 88 leelsovi, kas Poltawas gubernā par augstu zemibijuschi sapirkli. Dribi pehz lopu eerafhanaabs, starp wineem iszehlufoes lopu fehrga, kura 17 gabali faslimuschi. Wehl tanč paschā deenā pawehle tika dota, wisu baru nogalinah; mußchas turumā israluschi tscheteras warenas, pušotras asis dſilas dobes un atveduschi wairak neka 40 wesumu falmu; tad wisi lopi, gabals pehz gabala, tapuschi nokanti un ar wisu abdn dobes cemesti, fadedsnati un ar falkeem apbehrti. Skabde, kas baronam Rosenbergam zaur to zehlufoes, tapusi atlhidfsinata if muischnezzibas summahm.

Telgawa. No tureenas teek „B. B.“ sinots: Kà zeenijameem lositajeem sinains, tad scheegeungs Latweeschu beedriba novirka senako Lüdersa gruntsgabalu un dahrsu Telgawá pee Esara wahrteem. Scha gruntsgabala labad beedribá iszehlahs jautojums par tam, waj winu patu-reht jeb ne? — Tapa fasaulta abfahrtiga general-fapulze, kur leeta valika ne-isschikta, talabad, ka bija sanahkuschi par mas dalibneelu. Pa tam nu ir notureta ari otra general-fapulze, kurá zaur balsu wairumu leetu isschiktha wis-galigi tahdá wihsé, ka peeminetais gruntsgabals paleek par beedribas ihpaschumu. — Beedribá atkal ir radufes jauna dshiwiba; no jauna aridsan ir notikuschi daschadi isrichkojumi. Beedribas fainmeeziba un busete sem teizameem no-fazijumeem tapa isnomota A. Grossberg Igam. Bes dascheent ziteem usuehmumeem nomneels ie apfolijes maksahf beedribai il gadus 300 rbi., uskopt dahrsu, apgaismot wifas beedribas rub-nies u. t. pr. Busete jaw schini nedetá buhs latwehrtä. Tahdá wihsé Telgawneekeem par preeku nu paleek pataupits jaulais mescha dahss, tahda naw otra wifa pilseftä. Ari nebeedreem atlauts, avmeklebt scho jauko weetu.

Wihlstrautes d'simitstungs, barons von Grott-

huss, ap jauno Jahu laiku us Jelgavu brauzot, deenas laika netahku no Blidenes muishas us leelzela fashans. Schahweens nahjis no masa meschina, kutscheerim no kalmuna us leju brauzot. Rungam pustarite fehshot, eegahju-schais skrotis roka un waigā. Domā, ka schahwejs buhs gribes fungam atreebtees. Leesas pebz wainiga melle.

(L. Aw.)

Dschuhstes puse. Seens jaw fanents, mase bet labs, jo leela faufuma dehl loti mas audis. Rudsus jaw fahk ptaut, bet daschs ar noskumuschi prahdu leek fawus rudsus ar feena iskapti nokapaht, jo slikti ir auguschi; dascham rudsu puslithds labi. Gndrihs latru deenu leetus pahlilist. Wasarajas lauki dauds beesaki palikuschi, jo aiskawetee afnini no apalchachus nudahs pirmajeem ta pakat, ka isskatahs ka aitas nobara wilna. Muhfu pufē-ari nepatih-kams weesiss eecadees, proti baku slimiba; M. mahjas dauds zilwelu ar echo slimiba gulot. Waldiba zeeti us tam luhko, ka baku slimiba neteek isplatita, tapbz nelauj neweenam tur ee-ec, nedz isect.

J. Selga.

Igaunija. Is Waiwaras fino „Gesti Postimees,” ka barons Korss kungs, tad winsch preeskch 12 gadeem Waiwaras muishu pirjis, tur dibinajis lauschu skolu, kas drihs tika pahrtasita par diuklasigu. Kad beidsot wezabs skolas tubmes jaunako laiku wajadisbas newareja pilnigi ispildihi, tad barons Korss lika par fawu nauju jaunu skolas mahju (12 ahs garu un 6 ahs platu) usbuhweht, kas tagad tika eewebbita. Pehz leetu prateju spreduma schi efot ta leelaka un sklaftaka skolas mahja Igaunija. Dibinatajs skolai dahwinajis muhsu schehliga Leisara bildi un skolas eeswehtishanas deenā 140 Igaunu grahamas.

Leisara Majestetu zekoschana. „Waldibas Wehstnesi” lasamas schahdas finas: Leisara un Leisareenes Majestetes ar Saweem Augsteem Behrneem nonahza 23. Julijā pulksten 10 no rihta Jaroflawā. Tur, tur Rotoroflas upē Wolgā etek, laudis bija kahdas diwas werstes gar abahm kraftmalahm ar karogeem nostabju-sches un goda-wahrtus usstahdijuschi. Leisara Majestete preti nehma gubernatora, divisijas preeskchneka un kara-pulku vadona sinojumus. Pilseftas galwa bija til laimigs, ka pilseftas wahrbā wareja Leisara Majestetei pasneegt fahl un maiši un Leisareenes Majestetei Jaroflawas brihnumdaritaja svehtbildi. Leisara Majestete schehligi fazija, ka Winsch preezajees, Jaroflawu apmeklejīs. Tad Leisara Majestete gabja zaur usstahdito goda-walts.

Basnīzā erzbiskaps Jonatans Leisara Majesteti apsweizinadams fazija, ka zaur Sawu Wisangstako zeloschanu peerahdot Sawu mihlestibū us tautu. Kad Leisara un Leisareenes Majestetes un Leisariskas Augstibas firsta Wisilija un Konstantina relikvijas (mirstigos atlīkumus) bija schubpstijuschi un tikuschi svehtiti, tad Winsch dewahs mahzitaju meitu skola, kas pebz wezuma un branguma ta virmaja skola schini finā. Skolas preeskchneze, E. P. Schipowa fundse, Augstos Weefus iswadaja zaur skolas ruhmehm. Wairak tureenam dahmahn bija ta laime, Leisara Majestetehm preeskchā stahditees un Wineem pasneegt bldi, us kuras bija redsams, ka Kritis behrus svehti. Tad Leisara Majestetehm preeskchā stahditees bija tas gods wehl muishneku wezakeem, dascheem muishnekeem un 26 pagasta wezakeem, kas pasneedsa fahl un maiši us Jaroflawas dveekeem. Zaur eekfleetu ministri grafs Ignatjewu tika wehl preeskchā stahditi Welikojez zeema semneki ar saweem audeliu

fabriku isstrahdajumeem. Tad tika preeskchā stahdits leefsabrikants Lakatschows, tureenam tokwilnas un simu wehrptuves ihpaschneks, pee kam eekfleetu ministris par wina 3500 fabriku strahdneku labllahschanos Leisara Majestetei pasinoja.

Ap pusdeenas laiku Leisara un Leisareenes Majestetes un Leisariskas Augstibas dewahs us damskugi un aibraza. Aibrazot kara-skolu skoleni dseedaja Kreewu walsts dseefmu (Deewo, fargi Leisaru). Romanow-Borisoglebskā Leisara Majestete saniehma us damskuga tureenam deputaziju. Schini brihdī tuwojabs no Jaroflawas diwi zekotaju damskugi, kas Leisara damskugi pawadija un us kureem Kreewu walsts dseefma no muiskas spehleta. Kad Jaroflawechi Leisara Majestetes un Leisara Augstibas us Leisara damskuga pamanija, tad wini ga-wiledami reisu reisahm fanta urah.

Pulksten 6 rihtā Leisara damskugis preebraza us Ribinskas. Pee preebraukshanas weetas damskugim preebrazot laudis bija leelobs pulklos fastahjusches un ar skalu urah-faukschanu Augsto Semestehwu un Semešmahti apsweizinaja, ta ka basnīzas pulkstenu swanishana gandrīhs no stipras urah-faukschanas newareja fadsirdeht. Pee kuga preebraukshanas weetas us krafta bija nostabju-sches goda-walts un tur deputazija ar fahl un maiši. Tur ari bija nostabju-sches garidsneeziba. Pilseftas galwai bija ta laime, Leisara Majestetei us sudraba blodas pasneegt fahl un maiši un leelu stuhti (siwi). Schē tika Leisara Majestetei preeskchā stahditi muishneku wezakee un birschas preeskchneki. Svejnekeem bija ta laime, Leisara Majestetei pasneegt siwis (sterletes). Leisareenes Majestetei ar Saweem Behrneem lika few preeskchā stahditi Brahlu patwehrfmas behrus un meitechū ginnastijas skolnezes.

Kad Leisara Majestete bija lījis Bolchowa kahjneku regimenter kompanijai, kur atradahs general-adjutants Nadezki, garam marscheereht, tad Winsch kompanijai pateizabs un tad ar Sawu Laulatu Draudseni un Behrneem pa akmena trepehm kapa, no kura augschas gala Winsch tika ar krusku svehtitis. Laudis no jauna eesahka urah fault. Basnīzā tika notureta ihsa deewakalposchana. Leisara Majestetei wirsgaridsneks pasneedsa Pestitaja bildi un tureja ihsurunu. Is basnīzas Leisara Majestetei un Augstibas brauza pa tahn celahm, kas wed us Ribinskas-Bologojas bahnusi. Nami bija ar karogeem un terikeem puslēkoti. Lauschu pulki, kas bija us celahm sapulzejusches, tagad dewahs us bahnusi. Bahnusi Leisara Majestete apluhkoja Tscherepowezas fabrikas maschinu mudulus. Eekfleetu ministris schē stahdija preeskchā tureenam fabrikantu Schurawlewu, kura tas gods bija, Leisariskai Augstibai Leelsiriam Tronamantneklam pasneegt is fawas fabrikas strika isstrahdajumus. Pulksten 7 un 30 minutes Leisara un Leisareenes Majestes un Leisariskas Augstibas brauza no Ribinskas pa Bologoju un Tofnu us Peterhofu.

Peterburga. Mašlawas kara-apgabala wirspawehlneks, generalis grafs Brewern de la Gardie dabuža Aleksandra-Newka swaigsmi ar brilanteem. — 27. Leisara Majestetes apmekleja Pehtera-Pahlwila katedrali un klausijahs deewlubgschanu preeskch nomiruchha Leisara. — 28. Julijā Krafnoselā Wisangstako slahbuhschanu bija parahde.

— Alwsei „Now. Bremja” top is Belgraves telegraferets, ka Sesbu waldiba leedsotees, isdot Kreewu teefahm Kreewu nihilisti Grünbergi,

kursch pedalijses pee weena no usbrukumeem, kas isdariti pret nomiruchho Leisaru.

Krona eerehdneem, ka „Nowostī” stahsta, no nahkoscha gada fahkot, wairs nedoschot naudas dawwanu, ka lihds schim, bet to weetā peelikschot pee lomas 15 proz.

Peterburga. Leesas fehrga, ka „Now. Br.” raksi, schinis deenās fazehlupe leelas bailes Krafnajā Sloboda, tur eekorteletu kawaleriju starpā. Turp nosuhijsa weterinarahrsi, lai ismelletu atlaista saldata Nikolaja Sawodischena sirgu, ko nupat bij novirzis Peterburgā us tugs. Weterinarahrsi apleezinaja, ka sirgs fslimis ar leesas fehrgu. Karawalde famaksoja saldatam sirgu un us weetas sirgu lika nonahwt, aprakt un weetu deesinfizeeret. Tahdi gadijumi, ka sirgi, kas pirkli Peterburgas turgū, faslimis ar leesas fehrgu. Karawalde famaksoja saldatam sirgu un us weetas sirgu lika nonahwt, aprakt un weetu deesinfizeeret. Tahdi gadijumi, ka sirgi, kas pirkli Peterburgas turgū, faslimis ar leesas fehrgu. Karawalde famaksoja saldatam sirgu un us weetas sirgu lika nonahwt, aprakt un weetu deesinfizeeret. Tahdi gadijumi, ka sirgi, kas pirkli Peterburgas turgū, faslimis ar leesas fehrgu.

Nijewa. Schinis deenās, ka „Golosam” raksi, Hesu-Darmstadtes herzogs Alekanders zaure sawu pilnwarneku, baronu Ginzburgu, lubdīs Nijewas generalgubernatoru Drentenu, lai isdotu apleezibū, ka winam brihw, Kreewijs deenwidus-wakara gubernās pirkli muishas. Herzogam efot nodoms, zaur pirkshau emanatot weenu no wišbagatakajam Kreewijs muisham.

Odesa. Par schihdu eedsihwotaju wairoshanas Odesā „Odesas Webstnejs” pasneeds schabdas statistiskas finas: 1830. gadā Odesā bija 7100 schihdu (wihreeshu un feeweeshu kopā), 1873. gadā jaw 51,000 un 7 gadus wehl, 1880. g., wehl wairak, proti 69,500. Interpretim pareisztigo skaitlis stipri gahjis masumā. 1873. g. pareisztigo bija 125,349, bet 1880. gadā tikai 120,000.

Tiflisa. Leelais winests no 200,000 r., ka „Poradoks” wehsti, kritis us weenigo lotrijas biteti, kas bijuše kahdam nabaga tureenies brandwihna magasinas pujsim. Laudis baru bareem faradusches, apsweizināt laimigo winnetaju, ta ka polizija pehdigi bij preepeesta, cemoisitees.

Birsula. Odesas-Baltas dsesszela stanžiā, 23 Julijā, ka „Golosam” telegraferē, bagabīshas wagonā pamanija tschemodonu, is kura kahds schekdrums tezeja laukā un zaur to draudeja famaitaht taks zitas prezēs. Kad tschemodanu atdarija, tad winā atrada zilweka likti. Tschemodans is Boltawas issuhtits us Odesu.

Neesgina (Tschernigowas gubernā). 20. Julijā ap wakaru tur eesahkabs schihdu wajashana, kura tik otrā wakaru nobeidsahs. Par scho wajashana runadama Kreewu awise „Kiewianins” fino, ka tikuschas ispostitas wairak neka 20 schihdu bodes, tad laba teesa schihdu dsihwojamu chlu un schihdu kapfehta, kur, ka domaja, schihdi efot fawas mantas paslehpach. Saka, ka notikuse skahde fneehsoties libds 200,000 rbl., bet jaschaubahs, waj schi sumabuhs rikta isrehkinata. Wajashanas eemefli leekabs buht iszehlusches is tureenias fainmezzibas buhschanahm.

51. Julijā tur nonahza Tschernigowas gubernators un 22. Julijā husari is Priukem. Rahrtiba gan ir panahka, bet lauschu nemeeriba wehl ir leela. Kad ari finas peenahkuscas, ka Verosotschas un Dreimalowlas

zeemōs schibdu wajeschana iszehluſehs. Us Drei-malowkas zeemu tika aiffuhititi eſkladrona husaru. Wolokolamska (Maslawas gubernā). Kahdai Maslawas avisei teek no Wolokolamskas sinots, ka tureenas 19 zeemōs lopu mehris eemetees, ta ka gandrihs neweena wefela lopa wairs naw: no 3019 lopeem jaw 1488 kritiſchi un tee atlikuschees ari neweens wairs naw wefels.

Simbirſka. Tureenas „Semflaja Gafeta“ iſſludina uſaizinajumu ar dauds parafteem, uſaizinadama ſenmeeki, apzeetinahit un nodot tuwejai teefai latru ſchaubigu zilweku, kas paſahdichahm rauga iſpaust malodas, ka dribumā par welti iidalifhot ſemi. Schahda noſeedsneeka noweđejam dos 100 rubl. ka goda-algu, kura nauda jaw eemalfata minetas avise redakzijā.

Ahrſemes ſinas.

Franzija. Laſtajeem wehl buhs atminams, ka Franzijas warenais tautas wihrs Gambetta preefsch labda laika nobrauza us fawu dſimteni, Raboras pilsfehtu. Sawā dſimtenē Gambetta tika ar ne-iſſakamu gawileſchanu ſanemits. Kahdas runas winſch tur turejis un ko fawā ſunās iſteižis, tas sawā laikā deesgan plafchi tika avise ſahrunats un pahrfprees. Tagad atkal Gambetta us Tuhras pilsfehtu bija aifbrauzis, bet wina apſweiginaſchanu un ſanemſchanu nebijs til leelichka, ka Raboras pilsfehtā. Par Gambettas uſtureſchanos Tuhras pilsfehtā Franzuſchu avise ſaſneeds plafchis jo plafchis ſinas. Schihs ſinas, ka protams, nauw weenadas, katra awife ſpreesch pehz ſawa politikas partijas ſtahwokla, ihyafchi tafs avise, kas Gambettas politikas zenteeneem kalpo, nesin dees- gan uſteikt wina runas un ar lahdū gawileſchanu un eewehroſchanu tafs uſnemtas. To taſnakas ſinas dabuſim iſtahm avisehm, kas weenigi Gambettas politikas zenteeneem nelalpo un tapebz Gambettas uſtureſchanos un ſanemſchanu Tuhras pilsfehtā jo taſnakis pahrfpreedihis. Ta par peemehru lahdā no ſchihm avisehm rakſta ta: Gambetta bija redjami pahrfteigis, ka winſch Tuhrā netika ar tahdu gawileſchanu ſanemits ka Raborā; wina runas lauſtajus aifgrahba, bet tafs runu weetas, kur winſch republikas presidentu Grewi godam peemineja un waldischanas likumus uſteiza, bet tad winſch runaja, ka waldischanas likumi buhtu pahrluhkojami un pahrgrosami, tad bija redjams, ka klausitajeem tahti wahrdi nepatika. Gefakumā bija wiſpahrigs fluſums, pehz ari tila daschas pretoſchanahs dſirdetas. Til tahtu mineta avise. Preefsch ahrſemehm Gambettas runa ir tanī weeta eewehrojama, kur winſch ſaka, ka Franzijas republikas waldbiha tila tad pee kara-eero- iſchēem kerſchotees, tad wina no ahrpuſes uſbrukſhot, bet pate nekad nefahlfshot uſbrukſchanas kara.

Newjorka. Laſtajeem wehl buhs atminams Dr. Tanners, kas zaur fawu gawefchanu jeb ne-ehſchanu tila ſawā laikā dauds pa avisehm daudſinats. Schis iſſlavetais bada zeetajs, Dr. Tanners tagad Newjorka nomiris. Ka leekahs, tad wina wefeliba zaur pahrlueku gawefchanu tiluſe fahribzinata, ta ka beidſot bija paſcha ſpehka gaddos jamirſt.

Rahds wahrds par fugnezzibū un fugnezzibas beedribahm.

Rigā, ka ſinams, dibina tagad Latweſchhu fugnezzibas beedribu. Winas mehrkis — wiſadi weizinabt fugnezzibū Latwijas juhras peekrastis: lugus buhwedoma, pirkama, tapat ari

peepalihdsedama (ar naudu) pee fugu eegahdaſchanas muhſu juhremalneekem. Schahdas beedribas preefsch leelakas laſtaju dasas (ne tilai Latwijā, bet gandrihs wiſa Kreewijā, iſnemot ſomiju un Igauniju, no kura ſehzak runafim) gan mas paſihſtama, ſwefcha leeta. (Par fugnezzibu un fugeem ſpreeschot, japeemin, ka ruņam iſtai par bureukugeem un ne par damfugeem.) Ahrſemēs turpretim ſchahdu fugnezzibas beedribu ir dauds un daschdaschadu, jo leelako dalu ahrſemju fugu buhwie leelakas wajmasakas ſabedribas; fugu, kas weenam ihyafneelam peeder, ir ſoti mas ahrſemēs. Pee mums Kreewijā tas ir otradi. Labi pahrdomajot, redjam, ka tas ari zitadaki newareja buht, jo fugnezziba pee mums ir wehl paſchā dihgſchanā. Dauds ſchkehrſchlu nekahwa muhſu fugnezzibai uſplaukt; par wineem ruņam pehzak.

Beedribas ſtary Latweſchēem nauw ſinkas jauns; beedribu mums ir dauds un daschadu. Wiſas winas pa leelakai dalai ſawſtarpigi palihdſchanas un iſglihtoſchanas beedribas, par pee mehru: labdarifſchanas, dſeedaſchanas beedribas u. t. pr. Bet ſchi beedriba — fugnezzibas beedriba, kuru tagad Rigā dibina, pavifam fa-wada, wina ir pelnas beedriba, kur wairak zilweku ſamet naudu, iſwehl ſibotajus, lai paſtrahdatu ſinamu darbu, panahku ſinamu mehrki, pee ſam, ſinams, pelnu un ſlahdi (ja tahta gaditos) dala pehz peedalibas leeluma. Ja, par peemehru, 100 rubli buhtu nöpelniuſchi 12 rbl. ſinams laikā, teiſim weenā gadā, t. i. ja 100 rbl. buhtu atneſuſchi 12 prozentus, ſinams, ka tas, kas 100 rubl. dewis, dabuhs 12 rbl. pelnas, kas 200 rbl. — dabuhs 24 rbl., kas 10 rbl. dewis, dabuhs, ſinams, 20 reis masak, dabuhs tilai 1 rbl. 20 kap., arweenu pehz peedalibas naujas leeluma. Tapat, ja gaditos, tilai ari ſlahde dalita.

Gruhti ir, uſſahl jaunu nepaſihſtamu, pee tam beedriſku darbu. Rad weens ween ſaut ko uſſahl, tad winſch wada to pehz ſawa prahta, pehz ſawas gribas. Zitabi tas ir ja ja-kerahs pee beedriſka darba; te tahta ir „dauds galvu — dauds prahta“ un war teikt — dauds gribu. Te nu gadahs dauds ſchkehrſchlu; tahta jaunſahlkama darba uſnehejsem arweenu ſiprijakaro gan pret weenaldſibu, gan pret ſtaudibū un naidibū. Pa leelakai dalai tas noteik tapebz, ka laudis arweenu mas ko ſin un ſaproto no jaunſahlkama darba, kamehr wineem to pamati gi ne-iſſtahſta, ne-iſſtahdro. Tapat — ir domajams — buhs ari ar jaunzelamo fugnezzibas beedribu. Gribedams ſchahdu un libdīgus ſchkehrſchlus jaunzelamai beedribai pehz eespehjas maſinah, teiſchu lahdus wahrduſ ſchi darba iſſtahdroſchanas labā.

Daschs labs, fugnezzibu mas paſihdams, zels daschdaschadus jautajumus preefschā, teiſ warbuht: „lam mums wajaga fugnezzibas beedribas, waj neredsam waj zil fugu latru muhſu upes un oſtas; pee Rigas ween latru gadu atnahk pahral par 2000 fugeem; ja nu ar buhtu fugu truhkums, kur tad to nauđu nemim preefsch fugu buhweschanas?“ Un dauds zitas tahtas jautaſchanas.

Teeſa gan, ka fugu ir ſoti dauds paſaulē, ka to redjam iſ daschein ſchē ſeekleem ſkaitleem: 1857. g. Anglijai bija 37,088 fugi 5,531,881 tonnes*) leels, 1852. g. Seemet-Amerikas fugi zehla 4,138,439 tonnes, 1857. g. Sweedrijai 3,300 fungi 350,000 tonnu leel., 1857. g.

*) Fugu leelumu mēbro pehz tonnesh jeb pehz lasteem. Lastam diwas tonnes. Tonnes ſwer (Tonnes leelums) 61%, yurus.

Norwegijai 5,470 fugu 570,000 tonnu leelumā, 1857. g. ſomijai 1,600 fugu 220,000 tonnu leelumā, 1857. g. Daniijai 3,736 fugu 224,000 tonnu leelumā, 1867. g. Kreewijai (bes ſom.) 2,132 fugu 181,000 tonnu leelumā.

Schē ſkaitli, ka redjams, fastahditi 15—25 gadus atpakt; daschi ſkaitli ſchinā laikā buhs mainijsches, tomehr wini dod mums it ſkaidru, ſalihdīnamu pahrfklu par fugu ſkaita leelumu Kreewijā un zitās walſtis. Te nu redjam iſ ſchein ſkaitleem, ka Kreewijai, ſalihdīnamot ar zitahm walſtis, gandrihs wiſmasak fugu, pat ne til dauds, ka masajai Dahnijs, kura tachku pehz leeluma masaka neka Widſeme. Kreewijā taſdu gubernu, lahdā Widſeme, ir pahral par 70, no kura hahm daschas ir wehl dauds leelakas. Masajai Dahnijs ir pusotreis til dauds fugu, neka leelajai Kreewijai, kura, kahdu ſintreis leelakai efot, neka Dahnijs, ſaprotama leeta ir ari dauds reis wairak wedama, plafchaka juhrasandele, neka Dahnijs. Wiſa Eiropa pa leelakai dalai pahrtēk no Kreewijas meſcheem, no Kreewijas ſoleem ſpreefsch daschadahm buhwem; leela dala no ahrſemju ſugeem ir buhweta no muhſu ſoleem. Kreewu labiba baro leelu dalu no ahrſemehm, ſinams til tahto ſadobs, kad Kreewijai paſchai labiba labi iſdodahs. Ka tad nu Kreewijā iſteik ar til mas ſugeem, ka wina war fawu it plafchha juhrasandeli weſt, ja wina nauw paſchai wedeju, npw ſawu fugu? Kats lehti ſapretihs, ka Kreewijā ar ſaweeem ſugeem newar iſtift, winas juhras andelei buhtu janihſt, ja te neahku paſhga ahrſemneeki. Kreewijai fugu mas, ahrſemehm winu ir dauds, dauds wairak, neka paſchu wajadſiba; ahrſemneeki ſin, ka fugnezziba ir ſoti eenesīgs pelnas awots; ar ſaweeem ſugeem wini melle, kur til eespehjams, pelnites. Kreewijā nu ſineem preefsch tam ir bagats darba lauks. Ahrſemneeki nöpelni ſakru gadu Kreewijā lahdus 79 milionus rublu par Kreewijas pahrfku iſwadafchanu. Baltijas juhru ween (no Wahzijas robedchahm libds ſomijai) ahrſemneeki peln ſakru gadu lahdus 10 milionus rublu! Te nu war redſeht, ko zaur fugnezzibū war pelniht, ka wina ſtefham bagats pelnas awots! Ahrſemneeki, ſinams, wehletos, lai Kreewijai nebuhtu neweena ſuga, tad wini wehl dauds wairak pelnihtu. Labi attihſtijſees fugnezziba preefsch ſakras juhrmalas walſtis ir no leela ſwara tautas lablahſchanahs ſinā. Rad nu Baltijas juhru ne-ahrſemneeki, bet Kreewijai paſch — ihyafchi ſcho juhrmalu dſimtee eemihneeki, Latweſchēem un Igaunai — nöpelniu tos 10 mil. rubl. par Kreewijas pahrfku iſwadafchanu, kuras tagad ahrſemneeki peln, zik Kreewijas paſhneeki gan tad nedabutu darbu un pelni! Preefsch Latweſchēem un Igaunem tas buhtu jo ſwarigali: tadeht ka pee ſineem tilai weenai peektai dalai no wiſeem ſenmekeem ir paſhneem ſeme, wiſi ziti ir ſalpi, ſenmeeki bes ſemes, bes kaut lahdā paſtahwiga pelnas awota, kuri labprah ſakras nodarbotos ar ſemkopibū, ja til buhtu ſeme, ka tas ir zitās Kreewijas gubernās, kuri ſakram ſenmeekam ir ſaws ſemes ſtuhris. Kats ſin, zik gruhti ſenmeekam Baltijā pee ſenes tilai zik dauds reis zaur leelahm mahju pahrfchanas nauđahm un ne-iſpildameem kontrakteem ſaimneeki (mahjas ihyafneeki) paleek par ſalpeem. Kugnezziba leelai dalai no ſchein bes ſemes ſenmekeem dotu darbu un maiſi. Zif ſwariga fugnezzibas plaukſchanas preefsch Baltijas juhrmalneekem, til pat ſwariga wina ir preefsch ziti Kreewijas juhrmalu eemihneekem.

Ja nu fugnezziba til ſwariga leeta preefsch

walstis labklaahschanahs, kapehz gan Kreevija naw gahdajusi, lai ari pee winas lugneebiba attihstilos? Kapehz Kreevija mafsa latru gadu ahrsemneeku lugeneekeem 70 mil. rub. un negahda, ka schi milsu nouda valktu paschias pawalsneekeem par labu? Lihds schim Kreevija ne-isprata lugneebibas labuma, nesinaja, ka lugneebiba ir bagats, eenesigs darba lauks im pelnas awots, tapehz lugneebibu mas ewehroja; wisadi pee tam wehl sluteja un pabalstija ahrsemneekus, lai schee jo dedsigaki brauktu us Kreeviju pelnites. Ahrsemneeki finams wisadi luhkoja fchpt Kreevijas azis lugneebibas labuma, finadami, ka, ja Kreevija pate sahks nodarbotees ar sawu lugneebibu, tad winu bagata pelna pahrees Kreevijas paschias rokās. Bet jo wairak attihstijahs Kreevijas juhras tirdsneediba, jo wairak fahka Kreevija pasht lugneebibas labuma; wina nu it labi reds, lai dauds malbjuhschis schini leetā. Nu Kreevija pate sahks gahdaht, lai paschu lugneebiba attihstahs, lai paschu laudis baulda lugneebibas auglus. Tagad Maskawā ir dibinajusees leela beedrība, kura nodarbojabs ar lugneebibas weizinochhanu Kreevija. Wina mudina zaur ralsteem Kreevijas juhrmalneekus, lai dodahs us lugneebibu; gahda un palihds pee juhrskolu dibinajanas, kuras, ka pehzak redsefim, ir weens no leelakeem lihdsekleem pee lugneebibas attihstishanahs. Schai beedribai ir muhsu Semestehws par aistahwu un wina sauzahs par „Keisarisku Juhrneebibas beedribu.“

Kā zitās walstis ir gahjis ar lugneebibas attihstishanahs? Kas ir wajadfigs wišpirms, lai lugneebiba attihstilos un plauktu?

Nebukt newajag domaht, ka ahrsemneekem arween tildauds fugu bija, ka lugneebiba pee wineem tā bijuse isplatita, ka to tagad redsam. Lugneebiba pee wineem ir bijuse tahdā paschā dihgschanas stahwollī, ka tagad pee mums; tur wina ir arween wairak un wairak attihstijusees un isplatijusees, kamehr sawu tagadejo augsto stahwolli fasneeda. Wehslurē lasam, ka Norwegijai 1772. gadā bija 519 fugu, lahdus 80 gadus wehlak winas fugu skaitis bija jow 10 reis wairojees, 1856. gadā Norwegijai jow bija ne 519, bet 5470 fugu. Tapat ir gahjis ar Angliju. Neweenai walstei tagad naw til dauds fugu, ka Anglijai; winai ir ta leelaka andeles slotē pašaule. Bet skatamees wehslurē, tur redsam, ka 1550. gadā, 330 gadus atpaka — Anglijai bija tikai 131 fugu (tirdsneebibas fugu), tikai diwreis til dauds, ka tagad Ainaschneekem. Tagad pehz 330 gadeem fugu skaitis Anglijā ir 200 reis leelaks tapis. Lugneebibas attihstishana stahw pilnā salārā ar juhras andeli un ar rubpneebibū. Kad juhras andele plaukt un attihstahs, tad lugneebiba ar ja-weižahs un ja-attihstahs. Jo wairak lahdā walstis maina ar zitahm walstīm prezēs, jo wairak winai wajaga fugu, lai sawas prezēs iswadatu. To gaifhi mums peerahda Anglijas juhras andeles un lugneebibas kopiga attihstishanahs.

Kreevija juhras andele ir it slipri attihstijusebs, jo ja tas tā nebuktu, tad Kreevija nemalsatu latru gadu 70,000,000 rublu ahrsemneekem par sawu pretshu iswadachanu; besi tam Kreevijai, ka finams, ir wehl sawi fugu. Tas leezina, ka juhras-andele Kreevija it plauktja. Lugneebiba turpretim Kreevija loti leži nom attihstijusees; wina naw spehjuse weenlibi, attihstitees ar juhras andeli. Lai spehju sawas prezēs iswadah, Kreevijai wajaga wišpirms 7000 fugu wehl peebuhweht, ja rehkinatu, ka satrs lugis gada laikā dabutu

10,000 rublu par pretshu iswadachanu. Tā tad wišpirms mums truhkst 7000 fugu! Schi truhkumu mehs gan dauds nemanam, jo ahrsemneeku lugeneeku labraht pilda schi muhsu truhkumu. Ahrsemneeki dabu leelako datu no pelnas, kuru atmestu muhsu lugneebiba mums pascheem, ja mehs dotos nadfigi pee juhras braukshanas, us lugneebibu. Mums wišpirms wajaga nemt wehrā, ka Kreevijai sawu fugu loti mas un ka zaur to leelako dala no bagatās pelnas, kuru atmest lugneebiba muhsu juhras, pahret ahrsemes lugeneeku rokās; mehs paschi dabujam to masako datu no schihs pelnos. Wisai muhsu lugneebibai wajaga buht muhsu paschu rokās un lugneebibas pelnai janahk mums pascheem par labu, jo latrā walsti, kur lugneebiba ir labi attihstijusees, wina ir weens no leelakeem, bagatakeem pelnas awoteem. Katra walstis wehlahs pehz eespehjas pate winu koht un leetaht. Kreevijas juhrmalneeku leelakais un swatigakais usdewums tagad ir, gahdaht, lai muhsu lugneebiba weiklos. Juhrmalneeku lai beedrojabs, weeno sawus spehkus — kas weenam gruhti, tas wairakeem kopā lehti isdarams, — lai zet kopigi juhrskolas, kur winas wajaga, buhwe fagus u. t. pr. Tas ir tagadejs juhrmalneeku darbs. Schis darbs nefihs juhrmalneekem bogatus auglus, wairojus juhrmalneeku un wisu lugneebibas kopeju turibū un labklaahschano. Peħdejōs 15 gadus Kreevija zaur zaurim nemot tikai latru gadu 100 lihds 150 fugu buhweht. Tas preelsch leelaks Kreevijas ir loti mas; tad lugneebiba tik wajji ees us preelsch, tad Kreevijai arweenu buhs jomalka ahrsemneekem milsu noudas sumas. Kats tukstotis rubulu, ko Kreevija mafsa ahrsemes lugeneekeem par pretshu iswadachanu, ir til pat tā issagts is feschas muhsu juhrmalneekem. Mums wajaga gahdaht, lai waretu arweenu wairak muhsu lugneebibas pelnu few pascheem par labu līkt nahkt. Tadehk mums wajaga ne 100—150 fagus latru gadu buhweht, bet wišpirms 500—600 fugu; ir tad wehl pa-ees 10—12 gadu, kur ahrsemneeki dabuhs prahwas noudas sumas no Kreevijas par muhsu pretshu iswadachanu. Tā tad muhsu juhrmalneekem ir darba pilna nahkoine!

Za nu Kreevijas lugneebibai tā buhs attihstitees, tādēem spehjigem soleem us preelsch dotes, tad mums ari ja-apškatahs, waj winai tas buhs eespehjams, waj nārī kahdi schlehrfli preelschā, kas lugneebibas felnigai attihstishanahs waretu kāweht? Agrakos laikos muhsu lugneebibas felnigai attihstishanai bija arweenu weens leels schlehrfis — weenaldsiba pret lugneebibu, kura zaur to zehlaks, ka laudis loti mas atsina lugneebibas labumu; pat juhrmalneeki paschi greesa mas wehribas us lugneebibu, wini wairak zitāja sveju.

Zaur scho weenaldsibu notika, ka lugneebibu mas ewehroja; labraht kahwa ahrsemneekem ar muhsu lugneebibu nodarbotees. Mās tapa gahdats par juhrskolas, kuras tagad wišpahrigi atihstas par swatigakahm lugneebibas weizinajahm. Tā tas bija agrakos laikos. Wehl 15 gadus atpaka wiša Kreevija bija tikai 5 juhrskolas us wairak nela 2000 fugeem, tapēz mums agraki arweenu bija lugeneeku truhkums. Tagad tas ir zitādaki. 1880. gadā mums jow bija lihds 40 juhrskolam, 8 reis wairak, nela agraki. Latvija ween tagad ir diwreis wairak juhrskolas, nela 15 gadus atpaka wiša Kreevija: Kursemē ir 8, Vidsemē 3 juhrskolas. Agraki us latru juhrskolu wareja rehkināt 400 fagus, tagad us latru juhrskolu — tikai 100

fagus. Bet tam juhrskolu skaitis gadu no gada wairojabs, tas leezina, ka juhrmalneeku arweenu wairak atihst lugneebibas labumu. Tā tad muhsu lugneebibu nekāve nekahdi swatig schlehrfli: swabadi un spebzigi war dots Kreevijas lugneebibas us preelsch.

(Turpmā beigums)

Daschas sapulzes pee Greekeem.

(Beigums.)

Tik ko schis orakela fludinajums atskaneja pa Greeku, tad kā no preela usgavileja, mā wisadi spehletaji un ziti laudis us noliku laitu, no wisahm malahm sapulzinajabs Olimpijas pilseftinā. Preeli un gawileschanas atskaneja wisās malās, un karals ar Likurgu kopā kreeti us to gahdaja, ka tur wifs buhtu kahitigi un patihkami, kats dabutu sawas wajadsibas un waretu, kā patihkams, isprezatees. Turklaht tās spehles ari tā cetaisija, ka tās wāris tik drihs ne-isnihtu; bet arween jo labak un us paleekameem laikeem nodibinatos. Tempes un altarus tur ustaissija un wisadus upura lopus neskaitamā pulkā tur apgahdaja. Augstās dīcesmas teem leelakeem deeweem ar tuhlestschahm balsim usdfeedaja, lustigi musiku spehleja, janajee danzoja, draugi un pasibstamec tureja janakas tunas un walodas; sveschneeki ar sveschneekem palika pasibstami, un cenaidneeki ar eenaidneekem pee to deewu altareem saderejabs us muhschu draudsibū. Tā wifs tur notizis kahitigi un prahiti un neweenam nārī bijis schehl, ka turp aīsgahjis. Kats rīsnīgi prezajees un karalam pateizees par scho spehlu atjaunochhanu. Peezas deenas tee svinēja tos spehles svehtlus un tanis katis wareja prezatees un lihgsmotees kā patika. Spehlu beigās nospreeda: ik pa tīchetreem gadeem, Julija mehnēst, noturēt schihs Olimpijas spehles, schahdā, tagad eesahktā wihē. Beidsamā deena wiši schēhrās tai prezīga zīrbā: pehz 4 gadeem tur atkal fatiktees, un ja tas waretu buht, wehl duhchigak isspēleetees, kreatak par sawahm wajadsibahm isspēleetees un wehl patihkamak isprezatees. — Ak tānu labu cetaisi pee brihweem Greekeem! Waj muhsu beedribas sapulzes un konferenzes us tam nedibinajabs? Kaut tikai tās noturētu ari tādā tautiskā garā, kā pee wezeem Greekeem tas notika!

Tā tas gahja gandrihs tuhlestschus gadus; un latru reijs pa 4 gadeem finām weetā, tur pa tām loschahm Utis birsehn un jaufahm palejahm, par Aiseus upmaleem, tee kreatnakee un wehrtigakē Greeku wihri un jaunekli bija kopā; — ihsī fakti: ta kreatnaka tautas data: wihreeschi un seeweeshi, jaunekli un jaunekles — bija kopā; tur zeeraja aplahet, spreda, zīkstejhās, spehlejabs un prezajahs, kā patika. Siltās wasaras naktis tee guleja apaksh skājas skādras debesī; sehdeja pec salda wihna, dīcedaja mihligas dīcesmas un tehreja kā latram patika, daschi zauru to ihsu un remdeni wasaras nakti. Schahdi wasaras svehtli Greekeem bija tās wehlejamas un patihkamakas deenas. Beħzak tee tur neween zīkstejusches, duhrejusches un wisadi isprezajusches, kā jow peemineju, bet tur ari faneſuſchi wisadus jaunus mahfīſas un dailes darbus, isgudrojumus u. t. pr. Jo, kas ween jauns, jaunks, patihkams un derigs bija iſſrahāts, waj tikai iſdomats, tas tur bija redsoms un dīſrāms, un ja tas tā jēl mas wareja buht, ari dabujams un noperkam. Skādrīki un dīſejneeki tur faneſa sawus jaunus rakstus un dīſejas-dīſolus, dīcesmas, laſīja tās zītem preelschā; un tad tee, kas tābās finatnības bija meisteri, tās apspreda pehz

winn wehrtibas. Tapat ari mahsderi un bisschu zirteji tur faneha sawus mahlflas un dailes-darbus par redsefchanu un us apspreeschanu. Kas no wifahm mahlslahm un dailehm wehlnebija tahdas ka wajadseja, tur usrahdiya tafs wainas un peemahzija, ka tafs japhablabo u. t. pr. Ta schahdas spheles weetas pehzak parika par wifadu mahlslu un gudribas-skolahm, us tahdu pafchu wihsi, ka pee mums tagad tafs daschdaschadas, issahdes. E. D.

Diwas draudsenes.

Es diwas meitschas finu,
Kas fayazhs Lihsties,
Tahs jaungawas, lo minu,
Ir abas draudsenes.

Schihs abas diwas mihle
Tik weenu jcumelli
Un weentulibā sihle:
„Kas dabuhb Jahnit?”

Tai weenai, kad to fateel,
Deg fahrtree waidfini,
Ta walodiga paleek
Un tehrse laipnigi.
Pee schirkchanahs war maniht,
Ka tribz tai rozinis,
Ta kusu tchussit: „ak Jahnit,
Kom moji sirsinias?”

„Waj nesini, ka Lewi
Mehs abas mihlejam,
Tu abahm zerib' devi,
Damdehi mehs noslumlam.

„Jo nesinam, ak Jahnit,
Kas beidsot palisees,
Ieb waj Lew abas mahnit
Wehl galā patilsees!”

Kad winu fateel, swihlo
Ar' otrai azzinas,
Jo ta to tapat mihlo
No wifas sirsinias.

Ta fewi laimig' juhtahs
Buht wina turumā
Un kusu sirdi wehlahs,
Kkuht wina nahlama.

„Ak litten, lo lai daru,”
Tä gaujo jaunellis,
„Es abas mihleht waru,
Schihs dahrgas pehrlites.
Bet kurai lai nu sneedsu
Es fawu rozinu,
To tewim, litten, iuhdsu
Man dariht sinamu.”

Strasdina Jahnis.

!! Wasmeerâ !!

Par sinu, ja ejmu preelsch jauna pušgada
weenu leelu krahjumu

rakstamas - grahmatas,
vapihens, bleifederns, reisozeigus, zirkelos, spalwas u. t. pr. prewedis un vahrodou par jaw agrot pasihstiamahm lehtahm zenahm.

R. W. Müller,

materiale - un pehrlins - bode,
wihna - un spirtus - kantoris.

Wisleelakais krahjums
uguns - droshu dubulti - asfalteeretu
jumtu-papu

wifadus fertig, la ari darwotas un nedar-wotas

E papes E

preelsch feenu, pamatu-balku apsichanas u. t. pr. pedahwa par lehtahm zenahm is pafchu fabr.

Kahelis Yewermann un beedr.
Vahdovana par Jaunem wahreem, freis-folas namā, sem walka.

Sihki notikumi is Riga.

(Slikskonis.) Schejeenas meschtschanins Janis Andrijewskis, 50 gadus wezs, fawu funi peldinadams, festdeenu no plostutilia eelrita Daugawā un noslihka. Lihki iswilka dauds stundu wehla.

(Blehdiba.) Pirmdeenu preelsch pusdeenas us tirgu lahdam strahdneekam atnehma 5 pakas, kurās, ka teiza, esot $2\frac{1}{2}$ mahrzinas tehjas; bet wehla israhbijahs, ka minetās pakas nebij wis tehja, bet schahdu tahdu sahlu maišjums un latadas pat pakas schis pats strahdneeks jaw bij pahrdewis daschas deenas atpalak.

Manā apgabdeena nupat isnahza un ir dabujamas tislab manā drulatarovā un Latvo. grahmatu-bode Riga, pee Rehlera bāsn, la ari wifas zitas grahmatu-bodes schahdas grahmatas:

Behrnu upuri

jeb

Skolas dseesmu-grahmatina, kurā Widsemes un Kursemes dseesmu-grahmatu wißswartigahs dseesmas un dseesmuverschinas, fastabdjis un ar notehm weenojis Karl Brandt, Palismanes un Aumeistera draudses mahzitajs. Maska 30 kap. Zien, faralstijas fawai grahmatinai pefspraudis schahdus eewedamus wahedus:

Dseesmu grahmatas ir preelsch flosahm par leelu un plaschu. Es tapebz esmu wißswartigahs dseesmas un dseesmu perschinas no Widsemes un Kursemes dseesmu-grahmatas ilslasijas un schini grahmatina salizis ar to wehleschanos, lai wina behrneem buhtu vertga pee ribta- un wakara-luhgschanahm un pee dseesmu mel dinu eemahzischanahs. Tapebz ari notes esmu pee dseesmahm flakt lizis. Tahs perschinas, kurās ari mahzias behrni lai mahzahs, ir ar svaigsniti [*] apshmetas. Wiſas Widsemes dseesmu grahmatā neſlaidra waloda usnemtas perschinas ir pehz jaunas Kursemes dseesmu-grahmatas flaibraka waloda vahrlabotas.

Mana wehleschana ir, lai wifis tee upuri, luxus behrni no schahs skolas dseesmu-grahmatinas dseebot Deewam atnehs, winam buhtu patihlami. Kad schi grahmatina buhs behrneem par leelu svehtibu. Lai Deewis to dob.

Dsihwibas zetsch.

jeb

Mahrtina Lutera masais katkisis, ar Deewa wahrdeem salists un issfaibrots. Schograhmatinu flosahm par labu faralstijis Nahrlis Brandt, Palismanes un Aumeistera draudses mahz. Otra, wiſaut vahrlabota drusa. Maska 30 kap.

Skolasbehru katkismis,

jeb

Mahrtina Lutera masais katkismis, ar peezeem veestumeem. Sastabdzis D. Platſches. Maska 12 kap.

Widsemes weza un jauna
Laika-grahmata
us 1882. gadu

Ila ari nupat gatava un maska ne-eefeta 5 rudi. par simtu, eefeta 10 kap. gabala.

Laika-grahmata ir ar 7 bildiem pusliktota un pafneids jaunu stahstu „Mahte un metia,” tad derigus padomus, dseefminas, stahlinus un jozigas sarunas lihds ar plaschu peelikumu „zela-tahbitajis.”

Bes tam ir manā grahmatu-bode dabujamas wifas zitas **skolas-grahmatas**, ari stahstu, ahrsru, dahrneebzibas, pasalu- un singu-grahmatas.

Ernst Plates.

Raudas-papihru zena.

Riga, 26. Julijā 1881.

Papihri	prafija	maska
Vusimperials gabala	7,80	7,75
5 proz. bankbietu 1. istaid.	..	..
5 " 4. ..	94%	94%
5 proz. infsteipz. 5. aisa."	..	93
5 " prekmju biles 1. emif.	225%	228%
5 " 2. ..	224%	223%
5 " 3. 1871. g. aisa.	..	137
Peterb. 5 proz. pilsp. oblig.	..	..
Kreivo sem leed. 5% lihlu-lihm.	132%	132
Charkowas semst. 6 proz. lihlu-lihm.	97%	97%
Rehwales and. bankas alz.	..	..
Rigas kom. bank. alz.	252	..
Leel. Kreivo. dseiss. alz.	269%	268%
Rig.-Din. dseiss. alz.	151	..
Din.-Wit. dseiss. alz.	..	..
Warsz.-Teresp. dseiss. alz.	136%	..
Dreies.-Wit. dseiss. alz.	..	170%
Rib.-Bolog. dseiss. alz.	82%	82
Mast.-Brest. dseiss. alz.	..	..

Tirkus sinas.

Lails bija beidhamas deenās jaiks un mehreni lits, tikai brihscheem pahrliebja. Sīnas par augšchanu eelfchsemē ir apmeerinadamas.

Var ausahm maska 81 lihds 82 kap. pudā. Var sehlihmu prafija 161 lihds 162 kap. pudā. Meeshi tikai preelsch mahju bruhles pirsti.

Lihs 29. Julijam pee Riga. atnahi. 1250 fug., aisa. 1147 fug.

Athildofchais redaktors Ernst Plates.

S l u d i n o j u m i .

wisaugstakahs goda-algas

III. Baltijas lankstaimi, issahde

Riga, Junija mehnesi 1880
dabuja no mums issahditahs

schujamas

maschines.

Wisleelaka iswehle.

Pilniga apgalwochana.

Wislehtakahs zena.

Lühr un Zimmerthal,

Riga, leelu Smilchu-eelā Nr. 7.

Lehgeris Limbaschōs pee M. Dobih.

Lampu un metalu leetu magasine

J. Hidde,

leelu Smilchu-eelā Nr. 39, Bitschlowa namā, preti asoziazijas mehbelu

magasinei, tuvu pee Kalku-eelā,

wijadas petrolejas lampas,

inkas. un fainmeebzibas-rikus, pirmsas sortes Amerikaspetroleju.

Labakos Langdales

augst. un semgraddigos

superfossatus,

kanli - mitus

un frischas filkes
veedahwai par lehtu zenu is fawr leahjuma
cerividu Kalku-eelai, leelaju ūhernau-eelā
Nr. 12, pee Rīces mahzietas.

M. Ahbol.

Odams superfossatus

us apgalwochannu ar 13% lubtoshas fosfora skahdes, pehz pehngada Riga politelnas ismellechans stanjas zautehre analises no 14,29% lubtoshas fosfora skahdes fatura, pedahwa par to pafchu zenu Lulumā, lä Biigler un beedr. Riga, tilai ar frates peerehlaschani

S. M. Jakobowit,

„Bahnha bode”, Tukumā.

1 semneeku-mahjas

war tuhlin dabuht piekt Gaveenē pee muishas valdīchanas.

Guschi jauna stipri buhweta
mahja ar īmeidi un grunnt ir par simis cbl. lehtali vahrodamā u. Beerin muishas grunts, pee Selg. 8. osellszela 5. butlas.

Sweedru arklus.

Zena's wehrti.

Wenkahrschi.

Isturigi.
Pastrahdaschanas
spehji.

Ehrfa orkli,

Flothera jaunas pahrlabotas universal platsehschanas maschines, tschetrlemeschu usplehschanas un febschanas arklis, Odama superfosfatus pedahva

Riga
pilts. Raldu-eelā Nr. 6, febtā. Alexander-eelā Nr. 6.

Ziegler un beedr.

Leepata,
Alexander-eelā Nr. 6.

Schanjamos rihkus,

wifas par derigalm atsibas sistemas, rewolvers un patronas, ween- un diwstobru pistoles, wifas sistemas flintes, flintu-patronu hiltas un flintu-kreuzers,

prastas un dubult-pistungas

SB is slavenah Silura un Velloja fabrilas pedahva leelā iswehlē pa lehikam zena'm

G. Schönsfeldt,
tehrona un siblu - pretschni magasine,
leelaja Sinder-eelā Nr. 12.

Buhwmeisteri,

Iuri wehletos Riga aprīlī Doles bahnas draudē, Behromenteschu no sola jaunbuhwemjo

pagasta skolas
buhwes darbu usnemti, teel usaizinati, lai 18. Augustā sch. g. pulsti 12 pūdeņā. Pulsarne muisčas pagasta-namā us nolihskanu peeteitios.

Bedrsmene, 30. Junijā 1881.

Vag. vez. M. Sprohais. 1

Bodes-puiss
ar labahm leezibahm melle

August Menzendorff.

Strahdneeki,

Ias prot pec eholmaschines strahdāt, war peeteitios Georg Tholheim'a

Iolu-fabrikā, Dzirnau-dambja-eelā Nr. 22.

Jaukas meitenes,

Iuras gribetu cemahzitees dohmu-drehbju schuh-schanu, war peeteitios leelaja Pilz-eelā № 8 pec Katharinas Schmidt, vīsim. Eekstein.

Behru i

no laukeem, las schejenes skolas apmelle, atrod var lehju maksu laipnu un miigliu usnem-schanu, Andreja- un Georgen-eelas suhri, Particha nomā Nr. 6, ceecchana no Georgen-eelas, pec Dr. Dreslera.

Behru i,

Ios schejenes skolas apmelle, war losti (un usnem-schanu pec skolas darbeem) dabuhi Ahr-Riga Kaledu-eelā Nr. 33.

Skolneeki

no semehm, Iuri Riga skolas apmelle, atrod lehju un labi koreli ar kosti (tuvu pec skolam). Tuvalas finas Peterburgas Ahr-Riga Vasnjas-eelā Nr. 10a, Vittima namā pec Mische.

Skolneeki

no laukeem atrod laipnu usnem-schanu un penšju un teel skolas-darbēs usnaufti un veepalihtjet, leelaja Ahr-Riga-eelā Nr. 82, fehja pa labi, pirmās durvis.

Limbashōs.

Skolneezes,
las schejenes skolas apmelle, war it latnu usnem-schanu atrai til labi koste, sā ari koreli ween pec

V. Dambe lundes.

Klahtakas finas pec tirgotaja D. Uhder. 1

Kahdā skolneku pulzīnā teel wehj jaoti lehdeem nolihgumeem melleti ziti skolneeki. Turpat war nemt priovor-stundas Bahnu, Kreemu un Brantschu walodā, sā ari muistā. Jaapeetizas Mosl. Ahr-Riga, Miter-eelā Nr. 66b, Potapova namā, fehja pa 1 trepi, ja labi.

Aleksandra aprīlna-skolu

Taunjelgawā.

Taunu skolneku peeteitochanas teel peenem-za 6. Augustā pulsti. 9 rihtu fahlot. Vapeenes: krustuma un batu-potekhanas sħme, pēb-deja skolas-leeziba. Peenem-chanas-elsamieni fahlets 7. Augustā pulsti. 9 no rihtu.

Kaiwes muischa

11. Augustā sch. g.

tirgus.

No jensures atvēleitā. Riga, 31. Julijā 1881.

Drukats un dabujams pec bilde- un grāmatu-drukatora un burtu-leħjeja Gris-Plate, Riga pec Petera-basnijas.

Pirma goda-alga III. Baltij. issahdē.

N i g a s

kaulu-milti,

tas fatura 24 proz. sošora-slabbes un 4 proz. slappetta,

f a d m e h l:

Augst- un widejs-grabdīgus
superfossatus

pahrdod sott lehti

Hermi. Stieda,

N i g a.

Kantoris: Marstal-eelā Nr. 24.

Rentesweetas.

Aleistes- ieb. Wegegal-muischa, Bahrdau-govā, Spilwat-plavas malā, 8 werstes no Riga, ir wehj lahdas leelatas un mašatas jemes-rentesweetas no nobloshem Durgeem us ilgaleem ga deem isdodamas. Tee, las tāhdas weetas gribetu usnent, lai pec laita atmāhtu tabs aymad siht.

Sehīs

teel javn-eestraboda mobla ar dabuhi pahrdota. Tuvalas finas pec tirgotaja Boris Peter-sona pec „selta swareem.”

M u i s c h a

1500 puhrav. leela, Witebstas tuwumā, teel no pirmās rolas pahrota pa 10 rbl. puhrav. Mahtatas finas dabujamas Maskavas Ahr-Riga, Romanovlā Nr. 7, sefta pa labi.

Mahju-pahrdofchana.

Krimuldas Jauna muishā, Riga aprīlī, ir 4 semneku klausības- un wairak muischa semes mahjas pahrdodamas. Slahhalas finas ir dabujamas turpat pec muischa waldes.

Dīhwotli

ir dabujami ihret pa 45, 55, 65 libds 100 rubi. Mitter-eelā Nr. 53b. Peeprikt war turpat pec dwomila un Gelsch-Riga Sinder-eelā Nr. 5, tapetu-bove.

Preeksch noplehschanas

ir pahrdodama sola ehla Maiš. Ahr-Riga, 2. kvartals, Dzirnau-dambja-eelā Nr. 63. Japeeprikt p. S. Popowa lga spikeri, Ahr-Riga Jauna eelā Nr. 3.

Jaun-Gulbenes grunteka Graß lunga Skāke mahjas

konzerte, teatris u. weesigs wakars pec Ulrich's musikas 16. Augustā sch. g.

Gesaktums pulsti 3 pehz pudi.

Skrītoši no

Jaun-Gulbenes dseadataju beedr.

Jonatana beedriba.

Swehlbeen, 2. Augustā sch. g.

Balle.

(Danzofchana us danzgrīdas.)
Gesaktums plst. 5 pehz pudi., beigas plst. 2 riħi. Maska beedreibem 25 lap., beedreibem 15 lap., nebeedreibem 40 lap., lundschm 25 l.

Kahribas komisija.

Tumščiņša ūda

leetus - schirmis

ir sveħħideen, 26. Julijā, ar Latvo. beedr, us Dolī braujot pahsido. Kabis bija apfubroti, zilwela galwi libofigs. Alradajs top libofs, to pret veeslabijgu pateizibas-algu nodot pec M. Stult, Schahu-eelā Nr. 3, restorajā, pretim Mündera bodei.

Nakti us 30. Juliju sch. g. ir Mas-Jumpravas Jaunsemju Mahtrinam Sulte, Riga tuwumā, no ganibahm nosagis firqas bresħha-palvra, melna strippa pah mugura, iħsa spalwa, gara aste, krepes us labo pos, weżi 15 gadus, weħħidha 50 rbl. Kas schi sagħi firġu usrahbitu, tas-dabuhs 15 rbl. pahħad pateizibas algas pec Mas-Jumprav-muischa pag. waldeis.

No polizijas atvēleitā.